

Vurdering av nasjonale forventninger til regional planlegging relevante for Agder

Innledning	2
Samordning og samarbeid i planleggingen.....	3
FNs bærekraftsmål	3
Arealregnskap	3
Planfaglig veiledning	3
Trygge og inkluderende lokalsamfunn	4
Bolig, areal og transportplanlegging	4
Kulturmiljø	4
Velferd og bærekraftig verdiskaping.....	5
Grønn næring	5
Akvakultur og kystsone	6
Kompetanseplaner	7
Samferdsel	8
Sirkulær økonomi.....	8
Jord- og skogbruk	9
Masseforvaltning	9
Klima, natur og miljø for fremtiden.....	10
Naturmangfold.....	10
Villrein	11
Vannforvaltning.....	11
Samfunnssikkerhet og beredskap.....	11
Jordvern	11

Innledning

Regjeringen legger hvert fjerde år fram nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging for å fremme en bærekraftig utvikling i hele landet. Fylkeskommunene og kommunene skal følge opp de nasjonale forventningene i planstrategier og planer.

Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2023 – 2027 inneholder følgende fem avsnitt:

1. Samordning og samarbeid i planleggingen
2. Trygge og inkluderende lokalsamfunn
3. Velferd og bærekraftig verdiskaping
4. Klima, natur og miljø for fremtida
5. Samfunnssikkerhet og beredskap.

Dokumentet inneholder en oppsummering av gjeldende nasjonal politikk som er relevant for den lokale og regionale utviklingen. Hvert kapittel inneholder en tekstdel etterfulgt av en punktliste med forventninger.

Dette dokumentet kommenterer de konkrete avsnitt og punkter som angår regional planlegging og fylkeskommunens rolle, og som fylkeskommunedirektøren vurderer er mest relevante for Agder fylkeskommune å ta stilling til som del av Regionplan Agder 2030 - regional planstrategi 2024 – 2027.

Nasjonale forventninger dekker mange tema som er relevante for regional planlegging på Agder. Relevante tema kan oppsummeres i følgende punkter:

Tema
FNs bærekraftsmål
Arealregnskap
Planfaglig veiledning
Bolig, areal og transportplanlegging
Kulturmiljø
Grønn næring
Mineralforekomster
Akvakultur og kystsone
Kompetanseplaner
Samferdsel
Sirkulær økonomi
Jord- og skogbruk
Masseforvaltning
Naturmangfold
Villrein
Vannforvaltning
Jordvern

Samordning og samarbeid i planleggingen

FNs bærekraftsmål

«Regional planstrategi og kommuneplanens samfunnsdel er de viktigste dokumentene for å avklare hvordan bærekraftsmålene skal følges opp i videre planarbeid, oppgaveløsning og økonomiplanlegging.» (avsnitt 2.1, s. 8)

Forventning pkt. 1: Bærekraftsmålene, nasjonale klima- og miljømål, lokalt folkestyre og løsninger som styrker verdiskaping og bosetting i hele landet, legges til grunn for den overordnede samfunns- og arealplanleggingen og for statens deltakelse i planprosessene.

Forventning pkt. 2: Arbeidet med planstrategier prioriteres for å sikre at planene er oppdaterte og møter behovene som følger av endringer i samfunnsmessige, demografiske, politiske og naturgitte forhold.

Forventning pkt. 3: Regionale planverktøy og kommuneplanens samfunnsdel brukes for å gi strategisk retning til samfunnsutviklingen og utarbeides i samspill med innbyggerne, sivilsamfunnet, næringslivet og andre offentlige aktører. Vedtatte mål og strategier følges opp i økonomiplanleggingen og i øvrige planer.»

Vurdering

FNs bærekraftsmål tas opp i den regionale planleggingen ved å innarbeide bærekraftsdimensjonene som tverrgående perspektiver i revisjonen av Regionplan Agder 2030.

Arealregnskap

Forventning pkt. 17: Samfunns- og arealplanleggingen baseres på et oppdatert og godt kunnskapsgrunnlag. Kommunene bør utarbeide et arealregnskap som del av et slikt kunnskapsgrunnlag.

Vurdering

Fylkeskommunen har utarbeidet et arealregnskap for alle kommuner på Agder og veileder kommunene i bruken av verktøyet ved revisjon av kommuneplanens arealdel.

Planfaglig veiledning

«Fylkeskommunene [...]bør legge særlig vekt på å bistå kommuner som mangler tilstrekkelig kompetanse og kapasitet til planlegging, slik at de får løst planoppgavene på en hensiktsmessig måte» (avsnitt 2.3, s. 10).

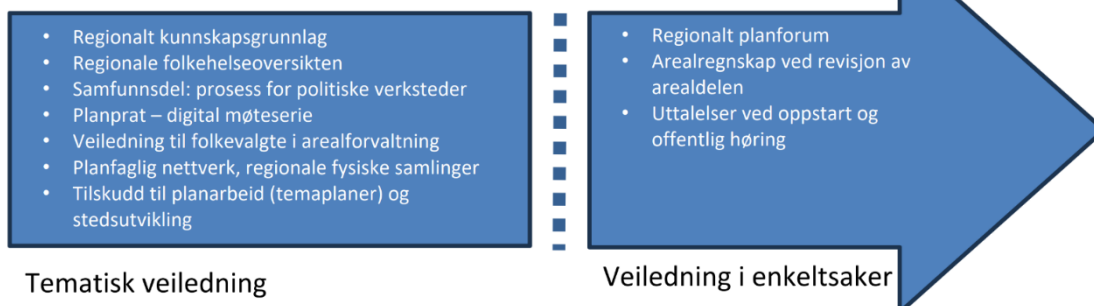
Vurdering

Agder fylkeskommunen gir både tematisk planfaglig veiledning i tillegg til veiledning i forbindelse med konkrete plansaker. Nedenfor er oversikt over ulike aktivitet som

vektlegges i 2023/2024. Veiledningen er i utgangspunktet et åpent tilbud for alle kommuner på Agder, men fylkeskommunen forsøker å legge til rette for at særlig små og usentrale kommuner kan dra nytte av tilbudene.

Fylkeskommunens veiledning i planlegging 2023/2024

Trygge og inkluderende lokalsamfunn

Bolig, areal og transportplanlegging

«Fylkeskommunene har ansvar for å bistå kommunene med kunnskapsgrunnlag og veiledning som støtter opp under målet om attraktive byer og tettsteder som samspiller godt med sine omland» (avsnitt 1.3, s. 13)

«Regional planlegging er viktig for at regionen som helhet kan legge til rette for tilstrekkelig boligbygging og et effektivt transportsystem både i byer, tettsteder og spredtbygde områder» (avsnitt 3.2, s. 14)

Vurdering

Fylkeskommunen har gjennom regional plan for bolig, areal og transport i kristiansandsregionen (Lindesnes, Kristiansand, Vennesla, Birkenes, Iveland og Lillesand) og Regional areal- og transportplan i arendalsregionen (Grimstad, Arendal, Froland og Tvedestrand) utarbeidet felles retningslinjer for boligbygging og transportsystemet. Disse to planene dekker de to regionene med størst utbyggingspress. Resten av Agder blir dekket gjennom regional plan for senterstruktur og handel (pågår) og regional mobilitetsplan. For en konkret vurdering av disse planene vises til vurdering av planbehov 2024 – 2027 i Regionplan Agder 2030.

Kulturmiljø

«Fylkeskommunene og kommunene har en sentral rolle i å ivareta et mangfold av kulturmiljø gjennom samfunns- og arealplanleggingen» (avsnitt 3.3, s. 14).

Vurdering

Fylkeskommunedirektøren viser til omtale av regional strategi for kulturarv 2030 i vurdering av planbehov for 2024 – 2027 i Regionplan Agder 2030. I tillegg veileder fylkeskommunen kommunene i utarbeidelse av kommunale kulturminneplaner.

Velferd og bærekraftig verdiskaping

Grønn næring

«Regional og kommunal planlegging er viktig for å legge til rette for grønn næringsutvikling i hele landet.[...] Fylkeskommunene og kommunene bør gjennom planleggingen bidra til at det tilrettelegges for mer fornybar energiproduksjon. Dette gjelder særlig i områder med planer om kraftkrevende næringsutvikling. Fylkeskommunene og kommunene bør også legge til rette for effektiv og fleksibel energibruk, herunder utnyttelse av overskuddsenergi fra industrien.

Regional planlegging skal gi strategisk retning til næringspolitiske prioriteringer, mobilisere aktørene og samordne offentlig innsats og virkemidler i fylket. [...] Smart spesialisering kan være en egnet metode til samarbeid om å utforske og utvikle nye nisjer for næringsutvikling der regionen kan bli konkurransedyktig. [...] Fylkeskommunene kan bidra til et godt vurderingsgrunnlag ved å utarbeide regionale analyser av tilgangen til og behovet for arealer til de aktuelle formålene, i lys av realistisk tilgang på energi. En viktig dimensjon for planlegging av areal til ny næringsutvikling skal være samfunnsøkonomisk lønnsomhet, både i kommunen og fylket, og virkningene for klima og miljø. Regionale planer kan være et godt verktøy for å se næringsarealer i sammenheng med blant annet energibehovet, kraftproduksjonen og kapasiteten i kraftnettet og øvrig infrastruktur. Regionale vurderinger og avveininger vil kunne bidra til å redusere konflikter, vurdere areal- og energibehovene på tvers av kommunegrensene og styrke utviklingen i regionen.» (avsnitt 4.1, s. 19).

Forventning pkt. 34: Det legges til rette for tilstrekkelige næringsarealer med minst mulig negative konsekvenser for klima, miljø og samfunn. Næringsarealer planlegges med et regionalt perspektiv, og energibruk, krafttilgang, gjenbruk og mer effektiv utnyttelse av eksisterende næringsarealer og infrastruktur inngår i planvurderingene.

Vurdering

Agder har forutsetninger for industriell vekst, og er en region rik på fornybar kraft med verdensledende kompetanse innenfor en rekke ulike industrielle felt. Agder fylkeskommune vedtok en regional strategi for kraftforedlende industri på Agder i 2022. Strategien gir retning for satsinger for å sikre at regionen opprettholder og på sikt styrker sin rolle som verdensledende innen bærekraftig industriutvikling.

Eksisterende og nye, grønne næringer kan potensielt kreve store arealer, økt nettkapasitet og større energibehov.

Næringsarealer skal planlegges med et regionalt perspektiv, og energibruk, krafttilgang, gjenbruk og mer effektiv utnyttelse av eksisterende næringsarealer og infrastruktur inngår i planvurderingene.

Strategi for kraftforedlende industri for Agder er et godt utgangspunkt, men ikke et tilstrekkelig styringsverktøy for kommunene når de ønsker å etablere grønne næringer som avveier hensynet til energi, natur og samfunnsøkonomisk lønnsomhet. Fylkeskommunedirektøren foreslår derfor at det utarbeides en regional plan for energi, basert på fylkeskommunens målsetting om miljø-, klima- og fremtidsrettet arealbruk. For utdyping vises til omtale av planbehov 2024 – 2027 i Regionplan Agder 2030.

Mineralforekomster

«Regional og kommunal planlegging er viktige verktøy for å sikre at verdifulle mineralforekomster, som kan gi framtidig verdiskaping, ikke bygges ned» (avsnitt 4.1. s. 19)

Forventning pkt. 43: Viktige mineralforekomster sikres i regionale og kommunale planer, og utvinning avveies mot miljøhensyn og andre samfunnsinteresser.

Vurdering

Mineralforekomster er ikke et prioritert tema i regionale planer. Antallet av saker fylkeskommunen gir uttalelse til etter mineralloven er begrenset til 1 – 3 stykker i året. Fylkeskommunedirektøren vurderer ikke at det behov for regional planlegging på dette området på Agder, og at kommunene har forutsetningene for å løse dette gjennom den kommunale planleggingen.

Akvakultur og kystsoner

«Lokalisering av nye områder for akvakultur må vurderes i et regionalt og interkommunalt perspektiv. Interkommunale kystsonerplaner er et egnet virkemiddel for å legge til rette for en god plassering av akvakulturområder, og det er viktig at ny kunnskap om miljømessige konsekvenser blir vurdert.» (avsnitt 4.1., s. 20).

Forventning nr. 35: Det settes av tilstrekkelige og egnede nye arealer for akvakultur gjennom oppdaterte regionale og kommunale planer for kystområdene, som også kan omfatte utvikling av akvakultur utenfor kysten og landbasert akvakultur. Planene ivaretar miljøhensyn og andre samfunnsinteresser.

Vurdering

Kystsonen er under økende press, også i Agder. I nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging påpekes det at det må settes av tilstrekkelige og egnede nye arealer for akvakultur gjennom oppdaterte regionale og kommunale planer for kystområdene, som også kan omfatte utvikling av akvakultur utenfor kysten og

landbasert akvakultur. Planene skal ivareta miljøhensyn og andre samfunnsinteresser.

Flere regionale aktører har påpekt behovet for en regional kystsoneplan for Agder, eller en plan etter modell av "Helhetlig tiltaksplan for en ren og rik Oslofjord med et aktivt friluftsliv", blant annet gjennom oppstarten av SOS Skagerak.

Interessene i kystområdene spriker, og det gjør også forventningene til hva en regional plan for kystsonen skal ha som formål. Det blir gjennom høringsperioden viktig å få innspill til formål, behov og hvilke målkonflikter en ev. kystsoneplan skal ivareta.

Fylkeskommunedirektøren ønsker først og fremst å legge til rette for gode arenaer og prosesser for å komme frem til en omforent forståelse av utfordringsbildet, felles mål og løsninger som fremmer en bærekraftig forvaltning og verdiskaping i kystområdene. Overordnet retning og mål kan vedtas og ivaretas i Regionplan Agder 2030, i tillegg til målene som allerede er vedtatt i regional vannforvaltningsplan.

Det kan deretter være mer hensiktsmessig å planlegge for kysten gjennom interkommunal planlegging, fremfor å utarbeide en stor regional plan som skal ivareta hele Agderkysten.

Det foreligger et stort kunnskapsgrunnlag for kysten vår, og hvordan dette kan legges til grunn for kommunenes utviklings- og planprosesser i sjø/langs kysten. Fylkeskommunedirektøren vil tilrettelegge for å synliggjøre og dele dette kunnskapsgrunnlaget, i samarbeid med andre blå aktører i næring, forskning og forvaltning.

Kompetanseplaner

«Regionale planer og kompetansepartnerskap, basert på kunnskap om lokale og regionale kompetansebehov, er gode verktøy for å samordne innsatsen. (avsnitt 4.2., s. 20)»

Forventning punkt 36: Fylkeskommunene tar et helhetlig ansvar for kompetansepolitikken og utvikling av kompetanseplaner som bidrar til at regionen får tilgang på den kompetansen som arbeidsmarkedet etterspør.

Vurdering

Fylkeskommunedirektøren anbefaler at Kompetansestrategi Agder 2030 revideres tidlig i planstrategiperioden. Ny strategi bør bygge på en kartlegging av det regionale kompetansebehovet og ha som formål å bedre balansen mellom tilbud om utdanning og etterspørsel etter arbeidskraft i det regionale arbeidsmarkedet i Agder – i både sentrale strøk og i distrikter og i både offentlig og privat sektor. Fylkeskommunedirektøren viser til vurderingen strategien i avsnitt om planbehov 2024 – 2027 i Regionplan Agder 2030.

Samferdsel

Fylkeskommunene har en viktig oppgave i å bidra til samordning av statlige, regionale og kommunale planprosesser for samferdsel (avsnitt 4.2., s. 20)

Forventning pkt. 37: Det legges til rette for videre utvikling av havner og sjøtransport, og lokalisering og nødvendige arealer vurderes i et regionalt perspektiv.

Forventning pkt. 38: Fylkeskommunene tar en samordnende rolle for samferdselsplanlegging i regionen, og gir innspill til konseptvalgutredninger for store statlige samferdselstiltak.

Vurdering

Fylkeskommunedirektøren vurderer at Agder fylkeskommune gjennom å utarbeide en regional plan for mobilitet har oppfylt de nasjonale forventningene på temaet. Denne planen tar også med seg utviklingen av havner og sjøtransport.

Fylkeskommunedirektøren viser også rapporten Havvind & Havner i Agder fra 13. September 2022. Fylkestinget vedtok 15 juni 2021 å ta initiativ mot aktuelle kommuner på Agder for å identifisere mulige lokasjoner for baser/havner for havvind. 30 september 2021 vedtok Hovedutvalget for næring, klima og miljø å støtte prosjektet Fremtidens Havvind hvor en konkret deloppgave var å kartlegge mulige havner for basevirksomhet i Agder i tråd med fylkestingets ønsker. Ovennevnte rapport er resultatet av det.

Sirkulær økonomi

«Sirkulær økonomi gir muligheter for utvikling av nye virksomheter og arbeidsplasser i hele landet, og fylkeskommunene og kommunene kan legge til rette for dette gjennom samfunns- og arealplanleggingen, virksomhetsutøvelsen og som pådrivere for næringsutvikling. [...] Fylkeskommuner og kommuner kan også påvirke forbruket ved å stille klima- og miljøkrav innenfor regelverket for offentlige anskaffelser (avsnitt 4.5., s. 22).»

Forventning nr. 42: Fylkeskommunene og kommunene legger gjennom sin areal- og samfunnsutvikling og virksomhetsutøvelse til rette for omlegging til en mer sirkulær økonomi, der ressurser og eksisterende bebyggelse og anlegg brukes lengst mulig og i større grad ombrukes og oppgraderes.

Vurdering

Fylkeskommunen legger til rette for sirkulær økonomi:

- gjennom virksomhetsutøvelsen i form av klimabudsjett som del av handlings- og økonomiplanen. Her ligger det bl.a. mål om avfallsreduert drift av fylkeskommunale bygg. Fylkeskommunen legger til rette for sirkulær økonomi

på samfunnsnivå gjennom klimasatsmidler, miljøsertifisering og bistand til utarbeidelse klimabudsjetter på organisasjonsnivå. Det er nå også etablert et opplegg for videregående skole (Sirkulær 2024 i VGS).

- Som pådriver for næringsutvikling gjennom regionale satsing på Agder Symbiose, som skal legge til rette for raskere utvikling av industriell symbiose og sirkulær økonomi i Agder og gjennom et fylkesovergripende samarbeid for å legge til rette for å realisere følgende avgrensede samfunnsoppdrag: Utvikle grønn sirkulær industri gjennom industriell symbiose på tvers av verdikjeder, bygge infrastruktur for grønn sirkulær industri, kompetanseløft for å realisere grønn sirkulær industri. Som del av sistnevnte har fylkeskommunen sammen med det regionale partnerskapet (Innovasjon Norge, SIVA og Forskningsrådet) meldt inn 4 piloter til nasjonal pilot for industriell symbiose. Følgende case er sendt inn: satsingen rundt Eramet i Kvinesdal, Satsingen rundt Alcoa Lista i Farsund, satsingen rundt Morrow Batteries og Eyde Energy Park/Eyde Material Park i Arendal, og satsingen rundt Bulk på Støleheia i Vennesla/Kristiansand.

Jord- og skogbruk

Forventning nr. 41: Det legges til rette for bærekraftig verdiskaping og grønne næringer i tilknytning til jord- og skogbruk og i randsonene til de store verneområdene.

Vurdering

Dette følges opp gjennom Landbruksstrategi for Agder 2022- 2024. Den er viktig for fylkeskommunens egne satsinger og prioriteringer og også for det øvrige partnerskapet, dvs. Statsforvalteren og Innovasjon Norge og faglagene (Bondelaget og Bonde- og småbrukarlaget. Særlig Agder Bondelag bruker denne aktivt til å fremme områder de mener bør prioriteres på landbruksområdet i Agder. Det vises i øvrig til vurdering av planbehov 2024 – 2027 i Regionplan Agder 2030.

Masseforvaltning

Forventning punkt 44. Helhetlig masseforvaltning avklares i regionale og kommunale planer. Planer for større bygge- og anleggsarbeider avklarer hvordan overskuddsmasser skal disponeres og hvordan nødvendig areal til håndteringen skal sikres. Muligheten for ombruk og materialgjenvinning vurderes, og massebalanse bør tilstrebes.

Vurdering

I regional plan for mobilitet gir fylkeskommunen under steg 20 *Redusere klimagassutslipp og gjennomføre miljøtiltak* følgende føringer for masseforvaltning:

- Ta vare på masser som en ressurs, og bruke mest mulige stedegne masser
- Samarbeide om å finne egne plasser til å lagre masser og utarbeide masseforvaltningsplaner på tvers av prosjekter og nivå

Nå er denne planen kun for mobilitet, og fylkeskommunen vurderer at det er behov for å avklare håndtering av overskuddsmasser i et videre regionalt perspektiv. Fylkeskommunen har fått innspill fra kommuner med ønske om samarbeid rundt dette.

Fylkeskommunen viser til erfaringer fra Akershus fylkeskommune/Viken fylkeskommune/Bærum kommune. En «markeds plass» for massehåndtering med et eget (inter)kommunalt selskap som driver massehåndtering vil være sentralt for å løse utfordringene og å få utnyttet ressursene masser utgjør.

Dersom regionen skal ta vare på masser mellom prosjekter, må det være arealer som allerede er brukt, kortreist transportavstand og ved eksisterende infrastruktur.

Fylkeskommunedirektøren vurderer at temaet i første omgang bør være utgangspunkt for et utredningsarbeid hvor man kan vurdere egnede arealer på tvers av kommunegrenser og eventuell organiseringsmodell.

Klima, natur og miljø for fremtiden

Naturmangfold

«Regional og kommunal planlegging er viktig både for å ta vare på natur og for å legge til rette for bærekraftig verdiskaping basert på natur- og kulturressursene. Helhetlig og langsiktig planlegging er nødvendig for å unngå negativ påvirkning på naturmangfoldet og friluftslivsinteresser fra bitvis nedbygging og for å ivareta kulturmiljøet.» (avsnitt 5.3, s. 26)

«En tematisk kommunedelplan for naturmangfold kan være et ledd i et slikt arbeid. [...] Samarbeid over fylkes- og kommunegrenser kan også styrke grunnlaget for en mer langsiktig planlegging» (avsnitt 5.3., 27).

Vurdering

I desember 2022 inngikk 193 land, deriblant Norge, en internasjonal avtale om et globalt rammeverk for å bevare naturen: Kunming-Montreal global biodiversity framework (naturavtalen). Målet med avtalen er å stanse og å reversere tapet av natur globalt. Det legges opp til at hvert enkelt land skal oppdatere eller lage nye nasjonale handlingsplaner i lys av avtalen. Klima- og miljødepartementet holder på å utarbeide en handlingsplan for natur, som vil bli lagt frem som en stortingsmelding i 2024.

Fylkeskommunedirektøren anbefaler å avvente beslutningen om hvorvidt fylkeskommunen skal utarbeide en regional plan for naturmangfold eller strategi for livskraftig natur i Agder frem til den nye stortingsmeldingen blir lagt frem. Da vil man se om det er behov for å regionalisere innholdet i den nasjonale handlingsplanen gjennom en regional plan eller strategi.

Fylkeskommunedirektøren viser også at til mål og tiltak knyttet til forvaltning av høstbart vilt og innlandsfisk blir fastsatt i egen strategi som er under utarbeidelse,

Arealer for villrein i Setesdal Ryfylke og Setesdal Austhei er hensyntatt i Heiplanen og at vannforvaltningsplanen ivaretar hensynet til vannforekomster, herunder naturtyper i vann.

Se i øvrig vurdering av planbehov 2024 – 2027 i Regionplan Agder 2030.

Villrein

«Gjennom god planlegging kan fritidsbebyggelse vurderes i et regionalt perspektiv, og arealbeslaget begrenses.» (avsnitt 5.3, s. 27)

«Det er viktig at fylkeskommunene og kommunene legger stor vekt på resultatene fra klassifiseringen av villreinområdene og arbeider aktivt for å oppnå kvalitetsmålene for de nasjonale villreinområdene. De regionale planene for fjellområdene med villrein er et viktig verktøy for å få til dette.» (Avsnitt 5.3, s. 28)

Forventning punkt 56: Regionale og kommunale planer legger til rette for en bærekraftig utvikling i fjell og utmark. Utbyggingen avgrenses mot sammenhengende natur- og friluftslivsområder og viktige områder for landbruk, reindrift og andre næringer, blant annet gjennom langsiktige utbyggingsgrenser»

Vurdering

Agder fylkeskommune har vedtatt Regional plan for Setesdal Vesthei, Ryfylkeheiane og Setesdal Austhei. Fylkeskommunedirektøren viser til vurdering av planbehov 2024 – 2027 i Regionplan Agder 2030.

Vannforvaltning

«Vassdragene forvaltes blant annet gjennom regionale vannforvaltningsplaner, der kommunene er sentrale bidragsytere gjennom de lokale vannområdene» (avsnitt 5.4, s. 28).

Vurdering

Agder fylkeskommune har vedtatt regional vannforvaltningsplan. Fylkeskommunedirektøren viser til vurdering av planbehov 2024 – 2027 i Regionplan Agder 2030.

Samfunnssikkerhet og beredskap

Jordvern

«Jordvern hensyn er derfor et viktig tema i den regionale planleggingen, for eksempel ved at det utarbeides en regional jordvernstrategi.» (avsnitt 6.3., s. 32).

Forventning pkt. 68: Fylkeskommuner og kommuner bidrar til å styrke jordvernet og at arealforvaltningen bidrar til å nå målet om redusert omdisponering av matjord i tråd med ny jordvernstrategi fra 2023, og bidrar til at driften av jordbruksarealene kan opprettholdes.»

Forventning pkt. 70: For å redusere omdisponeringen av dyrka jord, bør en jordvernstrategi vurderes utarbeidet som del av den overordnede regionale og kommunale planleggingen.»

Vurdering

Agder fylkeskommune har vedtatt en Landbruksstrategi for Agder 2022- 2024 med strategi for minimering nedbygging av dyrka jord. Planen gjelder for hele Agder. I tillegg inneholder regional plan for bolig, areal og transport i Kristiansandsregionen strategi og planretningslinjer for vern av dyrka og dyrkbar jord. Regional plan areal og transportplan for Arendalsregionen inneholder strategi for at kommunene bør «samarbeid om felles og langsiktige grenser i forhold til jordvern».

Fylkeskommunedirektøren viser til vurdering av planbehov 2024 – 2027 i Regionplan Agder 2030.